

DISCOVERING
EUROPEAN
NEIGHBOURS IN
THE 3RD
AGE

Upoznajmo evropske susede u trećem dobu!

Svetozar - Toza

Intervju sa Svetozarom - Tozom odvijao se u njegovom stanu u Zemunu. U drugom delu intervjuja, dok smo gledali fotografije i dok se prisećao svih uspomena iz mladosti, pridružila nam se i njegova supruga Šefika. Sedeli smo u radnoj sobi, koja je nekad bila soba za decu. Razgovor sa Tozom je tekao sporije jer smo obuhvatili mnogo ličnih tema koje su bile i u vezi sa socijalno – političkom situacijom.

Svetozar, koga svi zovu po nadimku Toza, rođen je 1952. godine u selu Rekovac, koje se nalazi između Jagodine i Kragujevca. On živi sa svojom suprugom i imaju dvoje dece, Mariju (1984) i Đurđiju (1990), koje ne žive sa njima.

Na početku intervjuja, trebalo nam je malo vremena da se uhodamo i opustimo. Pričali smo o uopštenim temama, njegovom životu i porodici. Toza je po prirodi otvoren čovek koji voli druge ljude, a tako se i ponašao tokom intervjuja. Iako se dugo znamo, ovo je bio prvi put da smo dugo i otvoreno pričali. Mnogo stvari sam po prvi put čuo od njega, te je ovo iskustvo za mene nezaboravno. Dok sam transkribovao snimak, na svakih nekoliko minuta sam morao da pauziram jer nisam mogao da zadržim smeh. Mislim da to najbolje govori o tome koliko nam je bilo zabavno.

Toza se rodio u Rekovcu, ali su se njegovi roditelji, Milojko i Nada, ubrzo preselili u Beograd, na Karaburmu. Tamo su živeli njih četvoro - roditelji, Toza i njegov brat Aca. Išao je u OŠ „Jovan Popović“, koja mu je bila blizu kuće. U osnovnoj školi se najradije seća trke u džakovima. Nekoliko škola se takmičilo međusobno, a on je stigao poslednji. Bio je srećan što je uopšte stigao, nije ga bilo briga za rezultat.

Njegov otac je radio, a majka je bila domaćica. Mogli su normalno da žive. Pričao je kako je Karaburma u to vreme bila radničko naselje, svi su bili slični po statusu i nije bilo velikih razlika u društvenim slojevima kao što je to danas slučaj. Milojko je kupio polovni auto, kad je malo ko u njihovom kraju imao, i za njih je bilo zaista posebno da se voze. Seća se da se mnogo dece sakupljalo, njih pet do deset, i nekako su se nagurali u auto. Kada bi videli policiju, Milojko bi im viknuo i svi bi se sklonili ispod sedišta.

U mladosti je voleo da ide u provod, kafane, na godišnje odmore. Jedino žali što nije više putovao u inostranstvo. Nije bio problematičan, živeo je skromno. Oženio se 1989. godine. Ubrzo su počeli ratovi i sankcije i bilo im je izuzetno teško. On i supruga Šefika su se trudili da deca ne osete previše inflaciju i krizu koja je zadesila zemlju.

Toza je pošten čovek koji je iznerviran manjkom poštovanja ljudi prema drugim ljudima. Nervira ga kada mlađi ne ustaju starijima u prevozu, kada svako posmatra samo svoje interese, kao i kada ljudi bespotrebno „gaze” jedni druge.

Slobodno vreme provodi igrajući Sudoku, družeći se sa svojom ženom, decom i unucima, kao i u gledanju televizora (uglavnom sportskih dešavanja i filmova) i u čitanju novina. Nikada nije bio diskriminisan zbog svojih godina i nada se da će ostati tako.

Što se tiče poruke mladima, Svetozar im želi da imaju svoj život, bez obzira na starije. Da budu pametni, ne da grabe, niti da otimaju, nego da budu ljudi u pravom smilsu te reči. Da cene drugoga, i na kraju da ih drugi ceni.

U Beogradu, septembar 2020.

Dušan Paučković